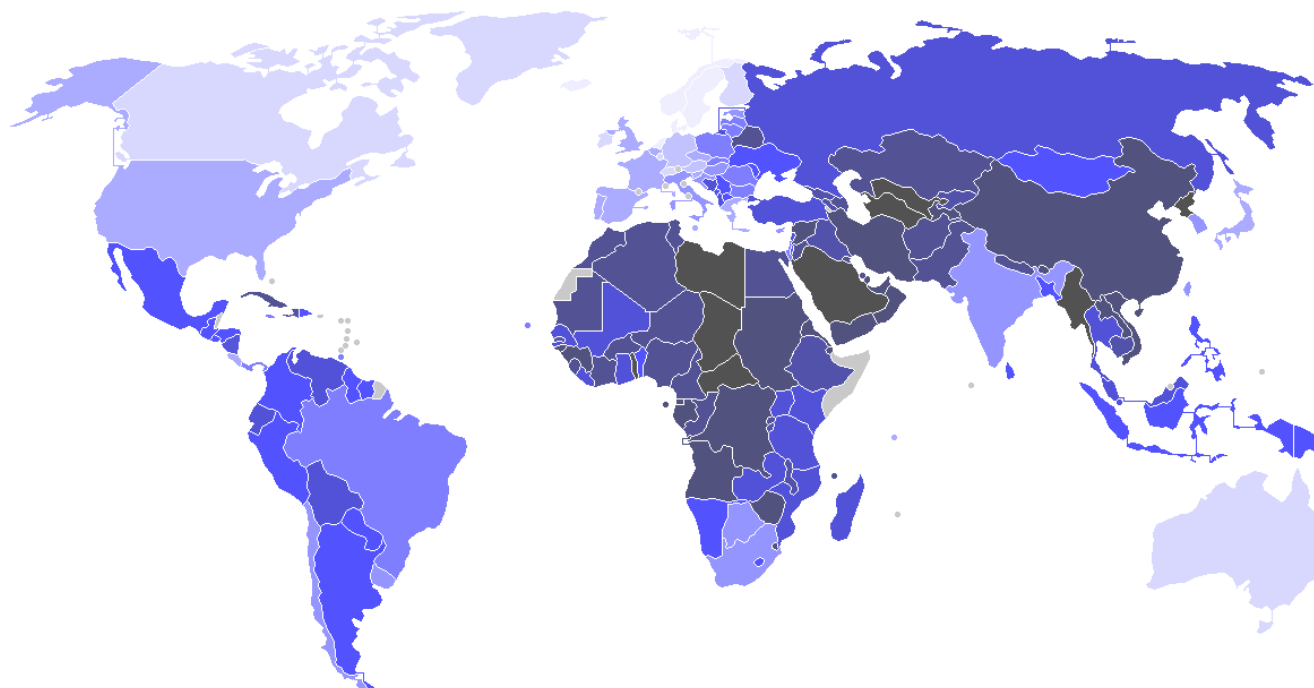

VÄRLDEN OCH VI

Tidskrift om FN, demokrati och federalism

"Världen och Vi", VoV, utges sedan 1947 av föreningen Sveriges Världsfederalister. Vid föreningens årsmöte i år bestämdes att föreningen och därmed VoV läggs ner. Detta nummer av tidningen blir därmed det näst sista, det sista planeras för december 2008.

Demokrati är en styrelseform på frammarsch även om den långt ifrån omfattas av alla världens stater – ännu. Men stater kan vara mer eller mindre demokratiska. Sedan åtskilliga år skapas "demokratiindex" som visar graden av demokrati. Ett sådant för år 2007 visas nedan. Ju ljusare gråton ett land har desto mer demokratiskt.

Innehåll:

sid

SVF och Världen och Vi upphör

2

FRA-lagen

3

Böcker

4

ICC långsamt framåt

5

Skapa FN-parlament

6

Demokrati – mer eller mindre

7

Citat om patriotism

8

Nummer 2

Årgång 60

2008

ISSN 0346-4881

SVF och "Världen och Vi" upphör

Föreningen Sveriges Världsfederalister (SVF) kom till år 1947. Vid årsmötet 2008 beslutades att föreningen skall upphöra med sin verksamhet i och med 2008.

Sveriges Världsfederalister hade årsmöte 13 april 2008. Till årsmötet hade inkommit nedanstående motion.

Motionen hade också skickats ut till samtliga medlemmar, tillsammans med kallelsen till årsmötet.

MOTION

Vår förening har under åtskilliga år fört en tynande tillvaro. Aktiviteterna under de sista åren har varit begränsade till betalandet av medlemsavgiften till WFM och utgivandet av "Världen och Vi" (VoV). Antalet betalande medlemmar är nu, 2007, nere i ca 30 st. Till detta kommer ca ett dussin prenumeranter på VoV.

Bara två i föreningen är aktiva, nämligen Karl af Geijerstam (kassör och sekreterare) och Jan Bellander (redaktör för VoV)

Vårt förslag inför årsstämman 2008 är att SVF och "Världen och Vi" läggs ner.

Stadgarna föreskriver om detta följande:

§9. ÄNDRING AV PROGRAM OCH STADGAR SAMT ORGANISATIONENS UPPLÖSANDE

Beslut om ändring av programförklaring, ändring av stadgar samt organisationens upplösande fattas av årsmötet med tvåtredjedels (2/3) majoritet. Förslag skall bifogas kallelsen till årsmötet."

"Världen och Vi" kommer under alla förhållanden att ges ut under år 2008.

Föreningen kommer säkert att ha en avsevärd summa pengar över, bland annat från Bengt Lindqvists dona-

tion. Vi anser att det nominella beloppet, 100 000 kronor, bör betalas tillbaka till honom.

Övriga medel kan tänkas gå till WFM eller varför inte En Verden? Vi skulle ju kunna komma överens om att medlemmarna i SVF skulle kunna få En Verdens tidskrift under "överskådlig framtid".

På Riksarkivet finns det sedan gammalt en hel del dokument från föreningens tidigare verksamhet. Dokument från verksamheten under senare år (sådana finns hos både Karl och Jan) bör också överlämnas till Riksarkivet. Vissa kostnader kan uppstå i samband med detta.

SVF kan i viss mån fortleva på Internet. Websidan <http://hem.passagen.se/svf/> kan omarbetas och de dokument som är av intresse kan ligga uppe så länge Kalle orkar, kan eller vill eftersom han tecknar det kontot.

Vällingby / Vargön i februari 2008

Jan Bellander Karl af Geijerstam

Årsmötet beslutade i enlighet med motionen. All information om föreningens upplösning kommer att läggas ut på hemsidan, samt i tidskriften "Världen och Vi":s nästa nummer (som alltså

blir det sista); det planeras komma ut i december 2008. Hemsidan i övrigt blir kanske inte uppdaterad, men kommer att leva kvar tills vidare.

FRA-lagen

av Torulf Gunnarsson

Efter terrorattackerna den 11 september 2001 i USA har förslag om ökad övervakning av samhällsmedborgarna kommit slag i slag världen över. Även i Sverige har under de senaste åren inom regering och riksdag arbetats i den riktningen

I Sverige kom Försvarmakten 2003 fram till att man inte skulle ha kunnat avslöja liknande terrorplaner på internet, och ÖB begärde nya lagar och nya övervakningsmöjligheter. Försvarsminister Leni Björklund (s) gav sitt stöd och i juli 2005 kom förslaget ("En anpassad försvarsunderrättelseverksamhet", Ds 2005:30) från försvarsdepartementet. Det nya lagförslaget har från 2007 blivit känt under namnet "FRA-lagen". Lagen innebär i korthet att Försvarets Radioanstalt (FRA) ges rätt att bedriva signalspaning även på kabelburen trafik som passerar Sveriges gränser (vilket bland annat innefattar telefon- samt en stor del av Internettrafiken – inklusive e-post och SMS-meddelanden). Propositionen, 2006/07:63 lades fram av försvarsminister Mikael Odenberg (m), inför Sveriges riksdag i mars 2007.

Propositionen behandlades en första gång i juni 2007 med röstresultatet 146–143 för förslaget, men då propositionen rörde mänskliga fri- och rättigheter krävdes en majoritet om fem sjättedelar för att lagförslaget skulle gå igenom. Minoritetens yrkande på vilandeförklaring i ett år antogs då genom omröstningen. I maj 2008 togs frågan på nytt upp i försvarsutskottet och blev slutligen justerat i juni. Riksdagen skulle ursprungligen ha debatterat och beslutat i frågan den 17 juni, men efter att voteringen först skjutits fram en dag och även återremitterats till försvarsutskottet, så hölls voteringen i riksdagen på kvällen den 18 juni 2008 varvid utskottets hemställan till slut bifölls. 143 röstade ja, 138 röstade nej, 1 avstod och 67 ledamöter var frånvarande.

Lagstiftningen kommer att träda i kraft den 1 januari 2009.

Det finns visserligen en stor majoritet för ökad övervakning i kampen mot terrorism och annan brottslighet i riksdagen, och, enligt opinionsmätningar, i och för sig även bland svenska folket. Men det förstärkta störebrosamhället innebär samtidigt ett hot mot den personliga integriteten. I motsats till andra lagar om buggning, avlyssning o.s.v. sätts i den nya lagen inga gränser för vem som får avlyssnas. Det krävs ingen misstanke om brott, alla är "misstänkta". Det är inte en attityd som passar i ett demokratiskt samhälle. Inför omröstningen i riksdagen, och även efteråt – då lagen redan beslutats – strömmade också protester mot lagförslaget in från enskilda medborgare.

Mona Sahlin: *"Som förslaget låg i riksdagen - blir det så, så river vi upp det och förändrar lagstiftningen. När vi röstar nej i riksdagen så är det på riktigt, och vinner vi valet så gör vi också annorlunda"*. (Ur Rapport 24 juni 2008.)

Lägg märke till att socialdemokraternas partiledare inte säger att FRA-lagen skall bort. Den skall bara "förändras" och bli "annorlunda". Lagförslaget kom ju ursprungligen från en socialdemokratisk minister, och vem som än vinner valet 2010 så kommer det att finnas en majoritet i riksdagen för en fortsatt existens av FRA-lagen. Vill du inte att så skall bli fallet så fortsätt att protestera! Det förkommer faktiskt att politiker lyssnar på dem de är satta att representera.

Just nu är det "inne" bland politikerna att "förändra FRA-lagen" (men, som sagt, inte ta bort den!). Det ena efter det andra av oppositionspartierna vill ta upp en diskussion med regeringspartierna om "förbättring" av FRA-lagen.

Niklas Ekdal (DN): *"Socialdemokraterna har inte större trovärdighet i integritetsfrågor än de borgerliga, tvärtom. Men en politisk tävlan i grenen värnans-medborgarnas-integritet kan inte beskrivas som annat än en positiv överraskning"*.

FN, 1948 (ur deklARATIONEN om de Mänskliga Rättigheterna): *"Ingen får utsättas för godtyckligt ingripande i fråga om privatliv, familj, hem eller korrespondens"*.

Böcker

David Armitage: "The Declaration of Independence". Harvard University Press, 2007

David Armitage, professor i historia vid Harvard University (USA), har nyligen gett ut en bok om Självständighetsförklaringen, det dokument som inte bara är USAs "födelseattest" utan som också fått en långtgående inverkan på många andra staters utveckling mot självständighet och demokrati.

Vi bör komma ihåg att Självständighetsförklaringen med dess banbrytande formuleringar kom

till redan 1776, tretton år innan Franska Revolutionen.

*"Vi håller dessa sanningar för självklara; att alla människor är skapade lika, att de av sin Skapare har förlänats vissa oförytterliga rättigheter, att dessa hör till liv, frihet och strävan efter lycka. --
- Att för att säkra dessa rättigheter regeringar har inrättats bland människorna vilka erhåller sin rättvisa makt från de styrdas samtycke."*

Alexis de Tocqueville: "Democracy in America". Library of America, 2004.

År 1831, när de Tocqueville var 25 år gammal, gjorde han en nästan årslång resa till USA för att studera statsskicket i denna unga stat (det var alltså drygt femtio år efter Självständighetsförklaringen). Denna resa resulterade i boken "Amerikas Demokrati". Det är en klassiker när det gäller ämnet politisk teori, och den har getts ut i många olika utgåvor, och på flera språk. Den senaste på svenska kom ut 1997 (Atlantis).

Bl.a. jämförde de Tocqueville resultaten av Franska Revolutionen 1789 och den revolution som skedde i Amerika i och med Självständighetsförklaringen 1776. I Frankrike hade revolutionen resulterat i anarki och terror, i Amerika hade den varit en lysande framgång. Varför? Han analyserade anledningarna, alltid medveten om de risker som finns inbyggda i en demokratisk författning, framför allt dess tendens att skapa en "majoritetens tyranni".

Benazir Bhutto: "Försoning". Natur och Kultur, Stockholm 2008

Terrordåd är inte någon nyhet, men under 2000-talet har de kommit att spela en allt större politisk roll. Många dåd begås med islamska förtecken, och man ställer sig ofta frågan om världen nu står inför ett nytt religionskrig.

Pakistans förre premiärminister, som mördades 2007 av politiska motståndare, ger här en programförklaring mot våld, förtryck och terrorism. Hon beskriver islam och hur denna i grunden kär-

leksfulla och demokratiska religion "kapats" av muslimska extremister, som använder religionen för sina egna syften. Den politiska utvecklingen i antal muslimska stater behandlas också, med viss tonvikt på Pakistan.

Boken mynnar ut i en rad förslag om hur konflikterna kan lösas, både inom islam och mellan den muslimska världen och västvärlden.

ICC långsamt framåt

av Jan Bellander

Den Internationella Brottmålsdomstolen ICC kom till för ganska precis sex år sedan, 1 juli 2002. Hittills har dock inga domar avkunnats,

ICC kom till som en domstol som kan döma individer för folkmord, krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Detta är brott som kan falla under nationell lagstiftning och tas upp av nationella domstolar, men ibland kan det av politiska eller andra skäl vara omöjligt för en nationell domstol att agera. I sådana fall kan målet tas upp inför ICC. Till dags dato har ICCs stadga ratificerats av 107 stater.

Fram till nu har ICC förberett omkring ett dussin fall men hittills har inget lett till rättegång. Två aktuella fall är Thomas Lubaga och Omar Bashir.

Thomas Lubaga

Den 47-årige Thomas Lubaga, Kongo, överlämnades till ICC 2006. Han anklagas för att ha fört bort minderåriga och utnyttjat dem som barnsoldater i en milis under början av 2000-talet.

Rättegången mot Lubaga har dock tills vidare ställdes in av ICC. Skälet var att åklagarsidan inte kunde delge försvaret FN-material, som kunde vara till gagn för Lubaga. Enligt åklagarsidan kunde inte uppgifterna lämnas ut eftersom källor i krigsdrabbade områden måste skyddas. Därmed fruktade domstolen att rättegången inte skulle bli rättvis. Lubangas försvarsadvokater kräver däremot att han genast försätts på fri fot. ICC kommer nu under en offentlig hearing ta upp om Lubaga skulle frigges

Folkrättsexperten Hans Corell kommenterar saken:

"Det sänder en konstig signal om en person är misstänkt på mycket starka skäl och domstolen av rättstekniska skäl tvingas avbryta rättegången. Det vore djupt olyckligt. Jag iakttar domstolen med stigande bekymmer, det är bekymmersamt att aktiviteten inte är större."

Ett skäl till att inga mål har avgjorts i domstolen kan vara att de länder där ICC undersöker brott anser att domstolen lägger sig i landets inre angelägenheter, till exempel Uganda och Sudan-Darfur.

Omar Bashir

Under juli begärde ICCs åklagare Sudans president Omar Bashir häktad för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott.

ICC:s åklagare Luis Moreno-Ocampo håller Omar Bashir ansvarig för mord på minst 135 000 människor sedan konflikten i Darfur bröt ut för drygt fem och ett halvt år sedan. *"Hans motiv har i stort sett varit politiska. Hans ursäkt har varit kriget mot rebellerna. Hans avsikt har varit folkmord"*, skriver Moreno-Ocampo.

Källor: DN, IPS, www.iccnw.org

"Skapa FN-parlament"

källa: DN, 2008-04-22

Ett av de tidigaste projekten för världsfederationsrörelsen var arbetet för skapandet av en parlamentarisk – alltså direkt folkvald – församling inom FN. Nyligen stod i DN nedanstående vädjan med just detta innehåll.

”Mänskligheten står inför uppgiften att säkra överlevnaden och välbefinnandet för framtida generationer på jorden, samtidigt som de naturliga betingelserna för liv bevaras.

Om vi vill försäkra oss om internationellt samarbete och en förstärkt legitimitet hos Förenta Nationerna samtidigt som vi förstärker organisationens handlingskraft, så måste människor ges en möjlighet att bli mer effektivt och direkt involverade i organisationens verksamheter. Vi förordar därför att man gradvis bygger upp ett system av demokratiskt deltagande och representation på den globala nivån. Ett oundgängligt steg är då att det upprättas en **rådgivande parlamentarisk församling vid Förenta Nationerna**. Utan att det i ett första steg är nödvändigt att göra förändringar i FN-stadgan är det möjligt att, genom inrättandet av en sådan församling, skapa en väsentlig förbindelselänk mellan FN-systemet, regeringarna, de nationella parlamenten och det civila samhället.

En sådan parlamentarisk församling skulle inte bara utgöra en ny institution; såsom ett uttryck för folkens röst skulle församlingen vara en manifestation av, och ett verktyg för, en förändrad medvetenhet om, och en ny förståelse av, internationell politik. Församlingen skulle bli en politisk katalysator för framtida förändringar av det internationella politiska systemet liksom den internationella rätten. Den skulle också på ett verksam sätt bidra till att förstärka Förenta Nationernas förmåga att förverkliga sina överordnade mål och bidra till att globaliseringen i världen antar goda former.

En parlamentarisk församling vid Förenta Nationerna kunde initialt vara sammansatt av parlamentariker från respektive land.

Vi riktar oss härmed till Förenta Nationerna och till regeringarna i medlemsstaterna att upprätta en parlamentarisk församling vid Förenta Nationerna. Vi uppmanar alla organisationer, beslutsfattare och medborgare, som känner engagemang i ett gemensamt internationellt intresse, att understödja denna appell. Det går att läsa mer om appellen på <http://en.unpacampaign.org/index.php>

Initiativet till appellen har tagits av FN:s förre generalsekreterare Dr Boutros Boutros Ghali, och han har undertecknat det tillsammans med ett par tusen parlamentariker och intellektuella världen över.

MARIA CARLSHAMRE, ledamot av EU-parlamentet, **AGNE HANSSON**, fd riksdagsledamot, **THOMAS HELGESON**, affärsanalytiker, **HUSSAM HEYDARI**, professor, **DAYANA JADARIAN**, juridisk rådgivare, **ÅSA LINDESTAM**, riksdagsledamot, **THOMAS MARQUART**, doktorand, **CARL SCHLYTER**, ledamot av EU-parlamentet, **ALF SVENSSON**, riksdagsledamot, **TORBJÖRN TÄNNSJÖ**, professor, **FOLKE TERSMAN**, professor, **HARMUT TRAUNMÜLLER**, professor, **ANDERS WIJMAN**, ledamot av EU-parlamentet ”

Grader av demokrati

av Torulf Gunnarsson

Somliga stater är demokratiska, andra är diktaturer, inte sant? Inte helt sant, det kan finnas grader av demokrati. Här två typer av rapporter som är publikt tillgängliga (Internet).

I demokrati ingår inte bara fria allmänna val utan också rätten till politiska partier, tryckfrihet, religionsfrihet och kanske också graden av medborgarnas politiska engagemang,

(1)

En bedömning av graden av demokrati – eller ”Frihet i Världen” som undersökningen kallas – görs årligen sedan 1972 av ”**Freedom House**”, en ideell förening i USA. Freedom House publicerar en jämförande utvärdering av 192 stater

- Politiska rättigheter
- Medborgerliga friheter

Uppgifterna finns på organisationens hemsida www.freedomhouse.org.

Rapporten används av politiker, media, internationella företag, och människorättsaktivister för att övervaka trender i demokrati och spåra förbättringar och motgångar för frihet i hela världen.

(2)

Den ärevärdiga (grundad 1843) brittiska tidskriften ”**The Economist**” har tagit sig före att under de senaste åren gå igenom statskick i teori och praktik för 167 av jordens stater och med ledning av detta skapa ett ”demokrati-index” som visar *hur demokratiska* dessa stater är.

I detta index ingår en bedömning i fem kategorier:

- Fria och rättvisa val (till riksdag/parlament)
- Medborgerliga friheter
- Hur regering och riksdag fungerar
- Medborgarnas deltagande i politiken
- ”Politisk kultur”

http://www.economist.com/media/pdf/Democracy_Index_2007_v3.pdf

Länken ovan ger är en världskarta som grafiskt återger demokratiindex för år 2007. Kartan visas på framsidan av denna tidskrift. Ju ljusare gråton ett land har desto mer demokratiskt är det (enligt detta index). Sverige ligger här i toppen av skalan (men detta var alltså innan FRA-lagen kom till).

Citat om patriotism

Patriotism är din övertygelse att ditt land är överlägset alla andra länder därför att du föddes i det.

George Bernard Shaw (1856 - 1950)

Man får inte vara så fylld med patriotism att man inte kan se verkligheten. Det som är fel är fel oberoende av vem som gör eller säger det.

Malcolm X (1925 - 1965)

Världen och Vi (VoV) är en kulturtidskrift som vill diskutera

- ♦ förutsättningarna för en global demokratisk rättsordning
- ♦ reformering och stärkande av Förenta Nationerna
- ♦ federalism på lokal, regional och global nivå

Världen och Vi utkommer med fyra nummer per år.
Web-adress: hem.passagen.se/svf/vov.htm

Ansvarig utgivare:
Bengt Lindqvist

Redaktionskommitté:
= Jan Bellander -- tel / fax (08) 795-6004,
Kärrgränd 36, 162 46 Vällingby
e-post: jan.bellander@telia.com
= Karl af Geijerstam
e-post: karlafg@yahoo.com

VoV skickas till alla medlemmar i Sveriges Världsfederalister (SVF), se rutan till höger. Man kan också prenumerera: helår 100:- kr, (lösnummer 25:- kr)

Utgiven av Sveriges Världsfederalister (SVF)
c/o Karl af Geijerstam, Trädgårdsvägen 18
468 32 VARGÖN

postgiro 5 55 50-8

Föreningen Sveriges Världsfederalister (SVF) är den svenska organisationen i World Federalist Movement (WFM).

WFM är en internationell rörelse som sedan 1947 har verkat för reformering och demokratisering av Förenta Nationerna, och för en starkare global rättsordning. WFM, som har konsultativt status i ECOSOC (FN:s ekonomiska och sociala råd), verkar inom olika globala samhällsfrågor, så som folkrätt, nedrustning, miljö, mänskliga rättigheter och utveckling.

SVF vill också väcka diskussion om federalism och om dess betydelse för fred och utveckling – lokalt, regionalt, och på lång sikt i en federation av alla världens stater, en **demokratisk världsfederation**.

SVF är medlem i Svenska FN-förbundet.

SVF söker med olika projekt bidra till debatten om lösningar på världsomspännande problem samt FN:s reformering. Vi vänder oss till alla er som har intresse för globala frågor.

Web-adress: hem.passagen.se/svf/

Medlemsavgift/ år:

helbetalande: 200:- kr

nya medlemmar (första året), samt medlemmar under 26 år: 100:- kr

postgiro 5 55 50-8